

שם השיעור - מנהיגות על פי שלמה המלך

משך: 45 דקות

כיתות: ח

מטרת על: הבנת מושג המנהיגות דרך דמותו של שלמה המלך, תוך הדגשת חשיבה, אחריות וקבלת החלטות מורכבות.

מטרות ביניים:

1. התלמידים יכירו את סיפור משפט שלמה.
2. התלמידים יבינו שמנהיגות אינה רק כוח אלא גם חכמה ושיקול דעת.
3. התלמידים יזהו מצבים שבהם נדרש מהם לקבל החלטות כמנהיגים.
4. התלמידים יגבשו עמדה לגבי מה הופך אדם למנהיג טוב.

דגשים:

- חיבור למצבים מחיי היום יום.
- לעודד חשיבה ולא רק תשובות "נכונות".

מערך השיעור:

תוכן	שלב
<p>כתבי על הלוח את המילה: מנהיג.</p> <p>שאלו:</p> <p>מה זה מנהיג לדעתכם? רשמי תשובות (אחראי, חזק, מוביל, חכם וכו').</p> <p>לאחר מכן שאלו:</p> <p>האם מנהיג חייב להיות הכי חזק? תני כמה תשובות.</p> <p>הובילי לכך שמנהיגות היא לא רק כוח אלא גם חשיבה וקבלת החלטות.</p>	<p>פתיחה</p> <p>10 דק</p>
<p>אני הולכת לספר לכם סיפור מהתנ"ך על מלך בשם שלמה. שלמה נחשב לאחד האנשים הכי חכמים שהיו.</p>	<p>גוף</p> <p>25 דק</p>

בסיפור שתשמעו, מגיעות אליו שתי נשים עם בעיה מאוד מורכבת שתיהן טוענות שהתינוק הוא שלהן, ואין דרך לדעת מי דוברת אמת.

תוך כדי הסיפור, אני רוצה שתחשבו:
איך אפשר לפתור מצב כזה בלי הוכחות?
ואיך מנהיג אמור לקבל החלטה כשאין תשובה ברורה?

שתי נשים טוענות לאותו תינוק, ושלמה מציע לחתוך אותו לשניים כדי לחשוף מי האם האמיתית.

הקריאי את הפסוקים המספרים את הסיפור:

ו, ויען המלך ויאמר תנו לך את הילד החי והמת לא תמיתהו היא אמו, וישמעו כל ישראל את המשפט אשר שפט המלך ויראו מפני המלך כי ראו כי חכמת אלהים בקרבם לעשות משפט.

מלכים א', פרק ג', פסוקים ט"ז-כ"ח

לאחר מכן להציג לכיתה תמונה: (בנספחים)

שאלי:

אחרי הקראת הסיפור אמרי לתלמידים: עכשיו נראה את הסיפור דרך תמונות, שימו לב מה קורה בכל שלב. הציגי את התמונות אחת אחת ולאט, ותוך כדי שאלי שאלות. בתמונה הראשונה שאלי: מה הבעיה כאן? בתמונה השנייה: למה קשה להחליט מי צודקת? בתמונה השלישית: מה עושים כשאין הוכחות ואין עדים? בתמונה הרביעית (החרב): מה אתם חושבים על הפתרון של שלמה? זה נראה לכם פתרון טוב או מסוכן? בתמונה החמישית: למה האישה מוותרת? מה זה אומר עליה? בתמונה השישית: איך שלמה הבין מי האם האמיתית? לאחר סיום הצגת התמונות שאלי: מה שלמה בעצם עשה כאן? תני לתלמידים לענות והובילי להבנה ששלמה לא פתר את הבעיה בכוח, אלא בחכמה. הסבירי: הוא יצר מצב שבו האמת תתגלה לבד. סיימי במשפט מסכם: מנהיג טוב לא רק פותר בעיות, אלא יודע להבין אנשים ולחשוב לעומק גם כשאין תשובה ברורה.

פעילות: "המנהיג מחליט"

חלקי את התלמידים לזוגות או שלשות. כל קבוצה מקבלת דף עם סיטואציה. הסבירי לתלמידים שהמטרה היא לא למצוא תשובה אחת נכונה, אלא לחשוב כמו מנהיג להבין את המצב, לשקול אפשרויות ולבחור דרך פעולה חכמה.

הנחיות לתלמידים:

קראו את הסיטואציה וענו על השאלות הבאות: (נספחים)

מה הבעיה המרכזית בסיטואציה?

איך רוב האנשים היו מגיבים במצב כזה?

<p>מה מנהיג חכם היה עושה אחרת? למה בחרתם בפתרון הזה?</p> <p>הדגישי: מנהיג לא פועל רק לפי כוח או רגש, אלא חושב לעומק, מבין אנשים ומנסה למצוא פתרון נכון ולא רק מהיר.</p> <p>לאחר מכן שיתוף בכיתה.</p> <p>שאלות לדיון: האם תמיד יש פתרון ברור? מה יותר חשוב – להיות צודק או להיות חכם? האם לפעמים צריך לחשוב מחוץ לקופסה? כמה קל זה באמת?</p>	
<p>חזרה ללוח: "מנהיג", שאלי: אחרי השיעור – מה הייתם מוסיפים להגדרה? הוסיפי מילים כמו: חכם, חושב, אחראי, רגיש. שאלת סיום: איפה בחיים שלכם אתם יכולים להיות מנהיגים? (בכיתה, עם חברים, בבית).</p> <p>סיכום: מנהיגות היא לא תפקיד – היא דרך פעולה. כמו שלמה, מנהיג טוב חושב, מקשיב ופועל בחכמה גם במצבים קשים.</p>	<p>סיכום 10 דק</p>

עזרים:

- לוח וטושים
- דפים וכלי כתיבה

נספחים:

תמונה:

1 מה הבעיה כאן?

2 למה קשה להחליט מי צודקת?

3 מה עושים כשאין הוכחות ואין עדים?

4 מה אתם חושבים על הפתרון של שלמה?
זה נראה לכם פתרון טוב או מסוכן?

5 למה האישה מוותרת?
מה זה אומר עליה?

6 איך שלמה הבין מי האם האמיתית?

מה שלמה בעצם עשה כאן?
תנו לתלמידים לענות.
הובילי להבנה ששלמה לא פתר את הבעיה בכוח,
אלא בחכמה. הוא יצר מצב שבו האמת תתגלה לבד.

משפט מסכם:
מנהיג טוב לא רק פותר בעיות,
אלא יודע להבין אנשים ולחשוב לעומק
גם כשאין תשובה ברורה.

סיטואציות לפעילות המנהיג המחליט

סיטואציה 1:

שני חברים רבים ביניהם וכל אחד בטוח שהוא צודק. הם מבקשים ממך להכריע מי מהם צודק.
מה הבעיה המרכזית?
איך רוב האנשים היו מגיבים?
מה מנהיג חכם היה עושה?
למה

סיטואציה 2:

תלמיד שבר משהו בכיתה, אבל מפחד להודות ומאשים מישהו אחר.
מה הבעיה המרכזית?
איך רוב האנשים היו מגיבים?
מה מנהיג חכם היה עושה?
למה

סיטואציה 3:

צריך לבחור מי יוביל עבודה קבוצתית. יש תלמיד חזק ודומיננטי שלא תמיד משתף פעולה, ויש תלמיד שקט ואחראי.

מה הבעיה המרכזית?

איך רוב האנשים היו מגיבים?

מה מנהיג חכם היה עושה?

למה

סיטואציה 4:

חבר מהכיתה נראה פגוע ומרוחק, אבל אומר שהכול בסדר ולא משתף.

מה הבעיה המרכזית?

איך רוב האנשים היו מגיבים?

מה מנהיג חכם היה עושה?

למה

סיטואציה 5: האשמה לא ברורה

בכיתה יש עבודה קבוצתית להגשה. ביום ההגשה אחד התוצרים נמחק מהמחשב. שתי תלמידות מאשימות אחת את השנייה שטעתה ושמחקה את הקובץ. הכיתה מתחלקת לשני צדדים ויש מתח גדול

שאלות לקבוצה:

מה הבעיה המרכזית כאן

איך רוב התלמידים היו מגיבים

מה מנהיג/ה חכם/ה היה עושה

איך אפשר להרגיע את המצב בלי לדעת מי צודק

סיטואציה 6: חרם שקט

תלמידה בכיתה מתחילה להרגיש שהפסיקו לדבר איתה. לא אומרים לה במפורש כלום, אבל היא נשארת "לבד בהפסקות. חלק מהכיתה אומר שזה "סתם בראש שלה

שאלות לקבוצה

מה הבעיה המרכזית

למה זה מסובך להבין מה קורה באמת

מה מנהיג היה עושה גם בלי הוכחות

איך אפשר לפעול בלי להחריף את המצב

סיטואציה 7: ההעתקה במבחן

במבחן חשוב אחד התלמידים נתפס עם טלפון. הוא טוען שכולם עושים את זה ושהוא רק ניסה לעבור את זה. המורה שוקלת עונש כבד, והכיתה מתלבטת אם לתמוך בו.

שאלות לקבוצה

מה הדילמה כאן

למה אנשים עלולים להבין אותו

מה ההבדל בין הבנה להצדקה

מה מנהיג היה עושה מול הכיתה

סיטואציה 7: החלטה לא פופולרית

נבחרת בית הספר בכדורסל צריכה לבחור קפטן. המאמן בוחר מישהו פחות פופולרי אבל מאוד אחראי ומקצועי. חלק מהשחקנים כועסים וטוענים שזה לא הוגן.

שאלות לקבוצה

מה הבעיה כאן

למה נוצרת התנגדות

מה מנהיג היה עושה כדי להסביר את ההחלטה

האם פופולריות שווה יכולת מנהיגות

סיטואציה 8: הסוד שנחשף

תלמיד מגלה שחבר טוב שלו סיפר עליו משהו אישי לאחרים, אבל החבר מבקש סליחה ואומר שהוא לא התכוון לפגוע. עכשיו התלמיד צריך להחליט אם לסלוח או להתרחק.

שאלות לקבוצה

מה הדילמה האמיתית כאן

מה קשה בהחלטה הזו

איך מנהיג היה מתמודד עם פגיעה באמון

האם תמיד צריך לסלוח

